

ဟဲမိန့်, ပုၤကိးဂၤဘုၣ်သကိးဆီၤ.
လာၤ၊ တို့ၣ်ရွာ သားကြက်မွေးကြစို့လား။

ကျိၣ်တၢ်ဂၤလီၤလံာ်တၢ်မၤကရူၢ်
Drum Publication Group

ဖါတံတိတိအံပဟူလၢသဝိညဉ်ဆဉ်ဂီၤအပူၤလၢအဘုၣ်ဆိကဲထီၣ်ဒီး
လုၢ်အိၣ်အသးသမူလၢအတၢ်ဘုၣ်ဆိလၢအနံၣ်ယံၢ်ဆံအတီၢ်
ပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအပိၤဖါလုထူဒီးစီၤဘိမဲအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါန့ၣ်
ပၢၢ်တၢ်ဘုၣ်ဆိအဂ့ၢ်အပိၤဘဉ်တဂီၤအဝဲသ့ၣ်လဲၤဆူဖါတံတိတိအ
ဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီၤဘိမဲဆၢဂ့ၤဖါတံတိတိဒီးစံး, “ဂီၤလၢအဂ့ၤတံ”
ဖါတံတိတိဆၢဂ့ၤဆၢ, “ဂီၤလၢအဂ့ၤဖါလုထူဒီးစီၤဘိမဲ” ဝံၤသံ
ကွၢ်ကဒီးဝဲ, “သုခံၤသုဟဲတၢ်တဂီၤအံၤလီၤဆိနးလဲၣ်. သုတၢ်ဂ့ၢ်
ဒီးယၤအိၣ်မနုၤလဲၣ်.”

ဖါလုထူစံးဆၢဝဲ, “တံၤဧၤပအိၣ်မ့ၤကသူတအိၣ်, ပကပူၤအိၣ်ဇီၣ်စ့
တအါအပိၤပအဲၣ်ဒီးဟဲမၤလိတၢ်လၢနအိၣ်ဘဉ်ဃးတၢ်ဘုၣ်အိၣ်ဆိ
အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.”

ဖါတံတိတိကွၢ်ဃီၤပုၤခံၤန့ၣ်ဒီးစံးဝဲ, “ဂ့ၤလံ, ယတဲသုသုကန့ၣ်
ကကဲဧါ. ယဆိကမိၣ်ဘဉ်တဲတဂီၤတစဲးတဟါတစဲးန့ၣ်လီၤ.
ယမ့ၢ်တဲသုခဲလၢၣ်တဘျီဃီပမၤတၢ်တချုးပအိၣ်မ့ၤတဝံၤ, အတွး
တအိၣ်ဘဉ်. ယဆိကလီၤဒိထံတခီလီၤ.”

လုထူစံးဆၢ, “တံၤဧၤ, တၢ်ဆၢကတီၢ်ကလၢၣ်ဒဉ်ဝဲ, ပဝဲတခီပဟ်
လီၤပသးလၢပဟဲထီၣ်ကွီၤလၢနအိၣ်အပိၤအိၣ်ဒဉ်လၢနဲခိန့ၣ်လီၤ
နတၢ်ဆၢကတီၢ်ကကဲဆံးအါန့ၣ်လီၤ.”

ဖါတံဂ်တိတိနံကမုထိန်ဒီးတကျိန်အမိန်ကျိဝံးစံး, “ဂုၤလဲခဲအံၤ
ယကစးထိန်တဲသုတဂ်ဂုၤအမိန်ပုၤဖိတစဲးလီၤ.” စံးဒၣ်ကလိာ်တၢ
တမံၤ, နစုကအါထိန်လီၤ.” ဘိမဲတခိစံးဝဲ, “စုအါထိန်န့ၣ်ဟ်ဒၣ်က
လိာ်မုၢ်အိန်ဘၣ်ကသူဘျဲဘျဲဘၣ်လံတံဒါ.”

ဖါတံဂ်တိတံတဲဝဲ, “နမ့ၢ်ဘုၣ်ဆီလၢနကအိၣ်ဒီးဆါအိၣ်တဆံးတ
က့ၢ်န့ၣ်နကဘၣ်ဘုၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤဆီအကလုာ်လီၤ. နဘုၣ်ဘၣ်ညီ,
စ့လၢၣ်ကိညၢ်တစဲးလီၤ. အခိၣ်ထံးနဘုၣ်ထဲအမိၢ်ယဲၢ်ဘုၣ်အဖါ
တဘုၣ်ဘၣ်လံ. ယုလါအလီၢ်ခံန့ၣ်နကအိၣ်ဘၣ်ကသူအစ့ၤကတၢၢ်
တလါယဲၢ်ဘျီဘျဲဘျဲလီၤ.”

လၢခံတနံၤစီၤဘီမဲဒီးစီၤလုထူလဲၤကိးအါထီၣ်အသကိးမုၢ်နီၢ်လုဝါဒီး
သၢဂၤလဲၤတုၤတံတိတိအဟံၣ်ဘၣ်လၢတံတိတိဘုၣ်လီၤဒုးအိၣ်ဆီ
ဆၣ်အဃိသၢဂၤလၢၣ်စံး “ဂီၤလၢအဂ့ၤ,” တဘျီဃီဆီတန့ၣ်ကပျီၢ်
ဒီးဖါတံဂ်တိတဲဆါ “ဂီၤလၢအဂ့ၤ,” ဝံၤတဲန့ၢ်ပၢၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢ,
“ဖိဒိၣ်သ့ၣ်ဒၢ, တံကတဲသ့, အဝဲအံၤတၢ်မၤလိတခါလီၤ. သုတဘၣ်
ဟဲမၤဖုးမၤပျီၢ်ဆီဘၣ်. တၢ်လၢဆီန့ၣ်ဖုးတသ့ဘၣ်. မ့ၢ်ဖုးန့ၣ်သံသ့,
မ့တမ့ၢ်ဆီလၢအဒံၣ်တဖၣ်အဒံၣ်လီၤသ့ဝဲလီၤ.”

လၢတၢ်ဃုကညးအပူၤလုထူစံး, “ဝံသးစူၤလီၤဖါတံဂ်. ပတသ့ၣ်ညါ
အဃိလၢခံပကပလီၢ်ပသးထီဘိလီၤ.”

ဖါတံဂ်တိတိစးထိန်တဂ်ကတိၤစံးဝဲ, “တနံၤအံၤယကတဲသုတဂ်
စးထိန်ဘုန်ဆီလီၤ. မ့ၢ်လၢသုဟဲသၢဂၤအပိယသးခုဒိန်ထိန်စ့ၢ်
ကီးလီၤ. သုမ့ၢ်ဘုန်ဆီလၢအဆံးအစ့ၤဒီးထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤအဆီအက
လုာ်တခိဟံၣ်လၢအခိန်ထီန့ၣ်သုတုဆီထၢလၢဟံၣ်ဖိလၢမ့ၢ်ဂ့ၤ,
ဟံၣ်လၢဘုဖိအိၣ်တဖၣ်လၢဘုဖိကပၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, သုတုဆီမံအလီၢ်ဆီ
ဒိန်ဆီဟုအလီၢ်သ့ဒိန်တဂ်လီၤ. အဂ့ၤကတၢၢ်ပုၤန့ၢ်ဆီမိၢ်ကနီၤယဲၢ်
ဘုန်ဃုဘုန်ဒီးအဖါပျီဖိတဘုန်န့ၣ်လၢပျဲဝဲလီၤ.”

နီၵ်လုဝါတခိစံးဝဲ, “တံဧၤ, ယဲယပါကပုၤန့ၵ်ယၤလၢအကယၤညါ, ယကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်.”

တံတိတိစံးဆၢအိၤ, “နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးဘုၣ်လၢအအါဒီးနမ့ၢ်ပုၤ ဘုၣ်ဆိဒိၣ်ချ့ဒီးဆိဒိၣ်အါအကလုာ်တခိနကဘၣ်ယုၤန့ၢ်တၢ်လီၢ်အ ဂီၢ်န့ၢ်နကဘၣ်ကွၢ်တၢ်လီၢ်လၢအယံၤဒီးပုၤအိၣ်ပုၤဆိးတစံးလီၤ. နကဘၣ်ကွၢ်လၢနကမၤန့ၢ်ထံ, နဘၣ်ဆိမိၣ်နတၢ်လီၢ်ဒီးနကစိာ်ဆါ တၢ်အလီၢ်, နကပုၤဆိဆၣ်အလီၢ်, တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤညါကစီဒါ. နဆိကရၢန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဒိစိအထူၣ်ကဘၣ်အိၣ်အစ့ၤကတၢ် ယိးပျါန့ၢ်လီၤ. အထူၣ်လၢအယၤလွံၢ်ပျါတထါဒီးနယိးမဲၢ်ခံက ဘၣ်အိၣ်အဖျၢၣ်ကတၢ်တပျါတထါန့ၢ်လီၤ. နတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်အ ချ့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဝးဝးဒီးလၢအချ့ၣ်ဖိခိၣ်ကလံၤကလီၢ်ကဘၣ်လဲၤန့ၢ် ဟးထီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. မူခိၣ်ထံတဘၣ်ဆဲးတဖံၣ်န့ၢ်လီၤဘၣ်. နမၤလၢ ဝၣ်သ့ၣ်လီၤ.”

နီၵ်လုဝါသံကွၢ်ဝဲ, “တံဧၤ, ဆိကရၢန့ၢ်ပဘၣ်မၤန့ၢ်အိၤအဒါဒ်သိး ပတုၤဟံၣ်ဒီးဒါ.”

ဖါတံၢ်တိတိစံးဆၢ, “အဒါစံးတၢ်န့ၢ်အိၣ်ဝဲသၢကလုာ်လီၤ. အဒါ တီၣ်မ့ၢ်ပမၤပၤဟီၣ်ခိၣ်ကျဲၤကျဲၤဝံၤလူလီၤလွးကမူၣ်မ့တမ့ၢ် ဖ့ဘုၣ်ပုၤအတီၣ်တထါမ့တမ့ၢ်တစီးဘျဲၣ်သ့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤ အဒါဟိတခိမၤန့ၢ်ဝၣ်ခိဒါလီၤအိၤဒ်သိးဆိအခိၣ်သုတလီၤဖိးဒီးအ န့ၢ်ကလီၤဆူလၢညိညိအဂီၢ်တက့ၢ်. ပမၤလၢဝၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, သ့ၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ

သုဝဲလီၤ အကစီၤတခီခံပျါသုလီၤ နမ့ၢ်သးလီၤအဒါဟိဒီးအဒါတိၣ်
ခံမံၤလၢၣ်န့ၣ်နဘၣ်မၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ပျါၣ်ယံၣ်ပူၤခံပူၤဒီးအဒါဝၣ်ခီ၊
ယံၣ်ပူၤသၢပူၤန့ၣ်လီၤ။”

ဘီမဲတခီသံကွၢ်ကဒီး၊ “ပကဘၣ်တုပဆိကရၢအဒိၣ်အလဲၣ်ထဲလဲၣ်
န့ၣ်ဝံသးစူၤတဲဘၣ်ယုၤပုၤမိၣ်။”

တံတိတိစံးဝဲ၊ “ပဟ်လီၤကဒီးဆိကရၢအဒိၣ်အလဲၣ်သၢကလုၣ်န့ၣ်လီၤ။
ဆိဖးဒိၣ်အဂီၢ်တဘျီဘၣ်ဒွးခံပျါဒိၣ်ဃီၤ ဆိလၢဒိၣ်ထီၣ်သီအဂီၢ်
တဘျီန့ၣ်တပျါဝးဝးလီၤ ဆိဖိအဂီၢ်တဘျီတထါဝးဝးန့ၣ်လီၤ။”

“ဖါတံၢ်တဲဟ်စၢၤထဲအံၤလီၤ။ ခဲမုၢ်ဆ့ၣ်တနံၤမးပကတဲကဒီးတၢ်
ဆူညါတမံၤမိၣ်။ ဂီၤလၢအဂ့ၤကိးဂၤဒဲး။”

မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ကဒီးတနံၤ၊ သးစၢ်သၢဂၤအံၤလဲၤကိးအါထီၣ်ပုၤမုၢ်ပုၢ်
ဖိလၢအသးဆူၣ်တၢ်သုၣ်တၢ်ဖျးတဂၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ။ အဝဲမ့ၢ်
နီၢ်စၢ်အဲၣ်န့ၣ်လီၤ။ သးပုၢ်တိတိထံၣ်ဆိပုၤလွံၢ်ဂၤဒီးဆၢဂ့ၤဆၢဝါဝဲ၊
“ဂီၤလၢအဂ့ၤဖိဒိၣ်မုၢ်ဖိဒိၣ်ခွါသ့ၣ်၊ သုဟဲကိးအါထီၣ်ကဒီးသုသ
ကိးအသီတဂၤယသးခုလီၤ။ တနံၤအံၤယကတဲဘၣ်သုဘၣ်ဃးဖဲ
ပပူၤဆိဖိဖးထီၣ်သီအခါတၢ်လၢပဘၣ်ပလီၢ်ပသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ။”

ဘိမဲတခိသံကွၢ်ဝဲ, “ဆိဖးထီၣ်သီလၢပလဲၤပုၤအိၤန့ၣ်အသးအိၣ်ဆံးအါလဲၣ်.”

ဖါတံၢ်တိတိစံးဆၢ, “ဆိလၢပပုၤအဖးထီၣ်သီန့ၣ်အိၣ်ဒၣ်ခံဆံလွံၤန့ၣ်ရံၣ်ဘျဲၣ်ဒီးပုၤဆါတၢ်မၤလိာ် ပုၤဒီးပဘၣ်လဲၤဟံးန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢပဘၣ်ပလီၢ်ပသးတခိန့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်ဆိတကလုာ်ဃီဝံၤအနီၣ်, အခိၣ်မုၢ်ဘိဒီးအကွၢ်အဂီၤတဘၣ်ဟးဂီၤဘၣ်. အဒုကဘၣ်ဃုကဘၣ်မံဝံၤတဘၣ်ညိးတဘၣ်သွံၣ်နီတစဲးဘၣ်. ဆိဖိလၢအဒုမံတဂ့ၤတဖၣ်ဟံးန့ၣ်လုၤတက့ၤတဂ့ၤ. ဆိကစၢ်လၢအဆါဆိဖိအံၤကဘၣ်ဟ့ၣ်န့ၤအတၢ်အုၣ်ကီၤလၢအဆိဖိတဖၣ်အံၤပုၤဖျဲးဝဲဒီးတၢ်အုၣ်ဝါန့ၣ်လီၤ. ဆိဖိန့ၣ်အိၣ်သၢသီမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်အဆၣ်မူသ့ကစီဒီဘၣ်ဆၣ်နဘၣ်ဒုးအိထံတဘျီဃီလီၤ. မ့မ့ၢ်အဆၣ်တခိခံဆံလွံၤန့ၣ်ရံၣ်—လွံၤဆံဃိးန့ၣ်ရံၣ်အလီၢ်ခံသ့ဝဲလီၤ.”

ဖါလုထူသံကွၢ်ဝဲ, “ပအဲၣ်ဒီးလၢတံကတဲပုၤတၢ်ဘျဲၣ်ဆိတနံၤဖိဖးထီၣ်သီအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.”

တံတိတိစံးဝဲ, “အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အကျါဒိၣ်အကျါအဆိကတၢ်တမံၤလီၤ. နတချးလဲၤဟံးန့ၣ်ဆိဖိဘၣ်န့ၣ်နဘၣ်ကတံၢ်ကတီၤဟံၤစၢၤတၢ်လီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. တၢ်လီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤစံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ, အလီၢ်ကဘၣ်သူကဘၣ်စှိးကဘၣ်ကဆဲကဆိ, နကဘၣ်မၤလၢၤဟံၤစၢၤတၢ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

တၢ်လၢတၢ်လၢအလီၢ်လၢမၤဒီးသွဲၣ်လးန့ၣ်ဒ်အံၤ, တပၤထံ
တဖျၢၣ်အလီၤနဘၣ်မၤဖျိအပူၤထံစုမုၢ်, ဒီးတပူၤတပူၤကအိၣ်
အဘၢၣ်စၢၤစုညါတခါဒီးနဘၣ်မၤဖျိတပၤထံအဟၢၤဖၢအကၢအ
လီၢ်ခံကျိၤန့ၣ်လီၤ. ဆူတပၤထံအခံဒးတခါနဘၣ်လူလီၤမဲးတီၣ်
တီၣ်ဝံၤမၤကဲၤသွဲၣ်လးလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲမ့ၣ်အူလုၢ်လၢၣ်ဝဲ
အကတီၢ်အိၣ်တ့ၢ်ထဲမ့ၣ်အူကဲၤကဖးန့ၣ်နဘၣ်ကျၢၢ်လီၤတၢ်ဒၤ
လၢမ့ၣ်အူဖိခိၣ်တပျၢ်တထါန့ၣ်လီၤ. လၢသပၤထံအဖိခိၣ်တီတိတ
ခါနဘၣ်မၤဘၢဒီးထးဝါသ့လီၤ. အဝဲအံၤလၢမုၢ်နၤအခါတဘၣ်လီၤ
ပံာ်ဘၣ်. ကဘၣ်ကိၢ်ထီၣ်ဒ်သိးကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ကိၢ်ဆူဆိဖိတဖၣ်
ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကဟံတၢ်ဒၤလၢအလီၤကံသဒၤမုၢ်န့ၣ်လၢအမိၢ်ပုၢ်ဒီး
ကအိၣ်ဝဲဖဲတၢ်ခိၣ်ကျၢၢ်ဖးဒိၣ်အံၤအဖိလၢန့ၣ်လီၤ.”

နီၢ်လုၢ်ဝါတခါတၢ်မိၣ်မံၣ်အသးဒီးတဲထီၣ်ဝဲ, “ကဲၣ်ပကက့ၤသကိးဖါ
တံၢ်တိကစူၣ်လီၤအပျီၢ်ဖိတၢ်ဖိခဲမုၢ်ဆ့ၣ်မးပကဟဲကဒီးလၢတၢ်
မၤလိအသိအဂီၢ်လီၤ.”

စီၤဘီမဲ, လုထူ, လုဝါစံး “ဂီၤလၢအဂ့ၤဖါတံၢ်တိတၢ်ဘျးဒိၣ်မး”
ဖါတံၢ်တိ, “ဂီၤလၢအဂ့ၤကိးဂၤ.”

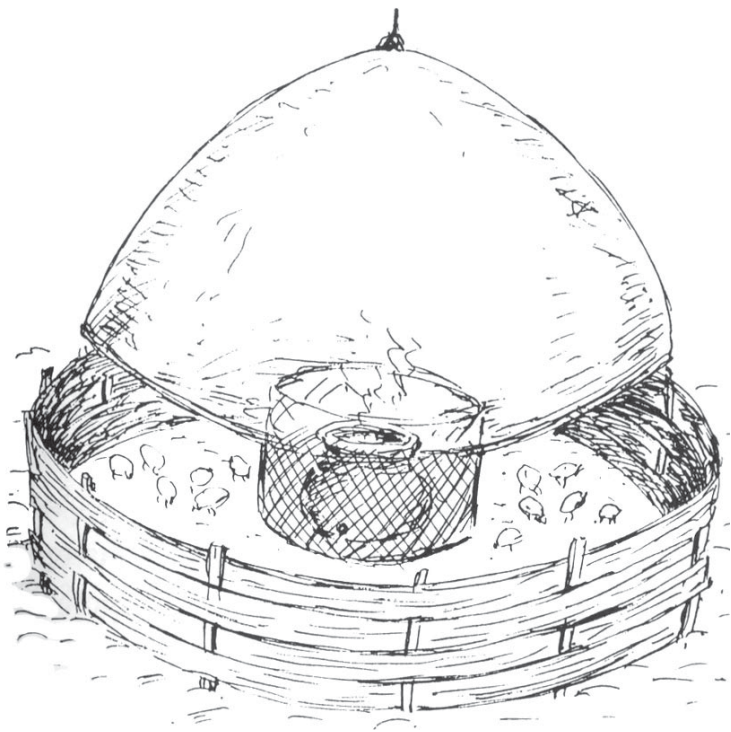
သးစၢ်သၢဂၤအံၤမုၢ်လၢတၢ်မၤတချးတဒးအသိလၢခံတနံၤဂီၤတဟဲ
ပၢၢ်ထီၣ်လၢဘၣ်. ဟါဃုန့ၣ်ရံၣ်တခါမးဟဲတုၤဖါတံၢ်တိအဟံၣ်
န့ၣ်လီၤ. သၢဂၤလၢၣ်ဆၢဂ့ၤဖါတံၢ်တိ, “ဟါလၢအဂ့ၤဖါတံၢ်တိ,”
“ဟါလၢအဂ့ၤ,” ဖါတံၢ်တိစံးဆၢက့ၤဝဲလီၤ.

ဖါတံဂ်တိ, “ဘဉ်အတိလီၤတဟါအံၤဘဉ်လၢယဆိဖးထီၣ်သီ တဖၣ်ဟဲတုၤအဃိသုကမၤလိဘဉ်တၢ်လၢသုမဲၣ်လီၤ.” လွံၣ်ဂၤ လၢၣ်တဲတၢ်တခီခိလဲၤလီၤဆူကရၢပူၤဖဲဆိဖိတဖၣ်အိၣ်လၢထးဝါတၢ် ကျၢၣ်ခိၣ်လီၤကၢ်ခိၣ်ကုၣ်ဖးဒိၣ်ထဲသိးစီၣ်နီၣ်ခိၣ်ခံၣ်ဖျၢၣ်ကဝီၤအဖိလၢ် အခါန့ၣ်လီၤ. ဖါတံဂ်တုၤလီၤဖဲကရၢအဃၢၤဒီးစံးဝဲ, “တဟါအံၤ ယကတဲနၢ်ပၢၢ်သုဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲဆိဖိဖးထီၣ်သီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝဲအံၤအိၣ်ကဒီးခံပတီၢ်လီၤ. တၢ်တပတီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကိၢ်ဒီးခံ တပတီၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲဆိဖိဆံးန့ၣ်လီၤ.”

ဘိမဲသံကွၢ်ဝဲ, “ပဆိတဖၣ်တၢ်ခံးလီၤဒီးအမိၢ်ဟုအိၣ်ဒီးမံလီၤ. တၢ်ဖိတဖၣ်အံၤတသ့ၣ်ညါမံၤခါ, တံ.”

ဖါတံဂ်တိတိ, “နကွၢ်လၢန့ၣ်မံတနီၣ်နီၣ်ဒါလီၤအသးလီၤကၢ်ဒီးဖိသုၣ် ကပုၣ်လုၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အမိၢ်မ့ၢ်ဒၣ်ခိၣ်ကုၣ်ဖးဒိၣ်လၢအဖိခိၣ် ပကိးလၢမ့ၢ်အူဒၢလၢအဟုလၢအိၣ်လီၤ. အဃိခဲအံၤဖါတံဂ်ကတဲ ယုၤသုတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကိၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကိၢ်န့ၣ်ဆိဖိစး ထီၣ်တသီတုၤလၢဃုနွံဃိးနွံန့ၣ်ကဘဉ်ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်လၢန့ၣ်လီၤ. အခါဝဲအံၤမ့ၢ်ပုၤသ့ၣ်စၢ်လီၤ. မ့ၢ်ဖဲတၢ်ကိၢ်အလါတခီမုၢ်ဆါခိၣ်န့ၣ် နမၤစၢ်လီၤမ့ၢ်အူမ့ၢ်ဂ့ၤ, ထူးကွံာ်မ့ၢ်အူမ့ၢ်ဂ့ၤသ့လီၤ. မ့ၢ်လၢမုၢ်နၤ တခီနုတဟ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်အူတသ့ဘဉ်. ဆိဖိတဖၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ကိၢ် ကစီဒီလီၤ. မ့ၢ်ကိၢ်ကံာ်ဆိးဒီးကအိၣ်ယံၤဝဲလီၤ. တၢ်မ့ၢ်ဂီၢ်အသးဒီး ကဟဲဘူးဝဲလီၤ. သုကထံၣ်ဘဉ်လၢဆိဖိတုၤအနွံအါထီၣ်ဒီးအဆူၣ်

အဒံးဖိတဖၣ်ပဲၤထီၣ်ဝဲအယိအကစၢ်အမိၢ်ပုၢ်သဝံအါထီၣ်ဒီးလိၣ်
ဘၣ်တၢ်ကိၢ်ၣ်စ့ၤလီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တနွံဒီးတနွံတၢ်ကိၢ်လၢအ
လိၣ်ဘၣ်ဝဲလီၤစ့ၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးအမိၢ်ပုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒီးလိၣ်
ဘၣ်တၢ်လီၢ်လဲၢ်ထီၣ်အယိချီၣ်ကဝီၤလၢတၢ်ဝးတရံးမ့ၢ်ကိၢ်ဒၤန့ၣ်
ဆီလဲၤအိၣ်လၢကရၢကပၤအယိနဘၣ်မၤလဲၢ်ထီၣ်တစဲးတစဲးဝံၤ
တုၤအပဲၤထီၣ်ပိးနွံန့ၣ်နဘၣ်သးကွံၢ်အိၤဆူတၢ်လီၢ်အသိတတီၤဒီး
ကဲထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကလဲၤဆူတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲန့ၣ်
လီၤ.”

နီၵ်လုဝါသံကွၵ်ဝဲ, “ဖါတံၵ်, တၵ်အံးထွဲကွၵ်ထွဲဆိဖိဆံးန့ၵ်နတဲပှၤ ပကွဲးနီၵ်ဘၵ်ဆၵ်ပမၤသပှၵ်တၵ်မ့ၵ်တလိၤတပီၤတမံၤမံၤပဟဲသံ ကွၵ်ဖါတံၵ်သ့ဧါ.”

ဖါတံၵ်တံးဝဲ, “ဖဲယမၤချူးန့ၵ်သ့မ့ၵ်ဟဲကိးယၤယမၤစၤသ့ထီဘိ သ့လီၤ. တလိၵ်သ့ဟ့ၵ်ယၤကျိၵ်စ့နီၵ်တဘးဘၵ်. ခဲအံၤဖါတံၵ်ကတဲ ယုၤသ့တဆိဘၵ်တဆိလီၤ.”

“တၵ်အံးထွဲကွၵ်ထွဲဆိဖိဆံးစံးတၵ်န့ၵ်စးထီၵ်ဝဲလၤအဖးထီၵ်လၤ အဒံၵ်ကုန့ၵ်နကဘၵ်ပာ်အီၤလၤမ့ၵ်အူဒၤအဖိလၵ်တဘျီဃီလီၤ. ပှဲၤထီၵ်တနၵ်ရံၵ်ဝံၤအလီၵ်ခံနဘၵ်ပာ်လီၤထံလီၤ. နပာ်လီၤထံ ဝံၤတခိနၵ်ရံၵ်နပာ်လီၤန့ၵ်အီၤအဆၵ်လၤတၵ်ဘ့ၵ်ဘၵ်ဖးလဲၵ်တ ဘ့ၵ်ကွၵ်ဖဲကအိၵ်ဝဲကမၤဝဲလီၤ. ဖဲအဆံးဒံးအခါအံၤထၤအိၵ်တၵ် လၤကျိးပူၤတသ့ဒံးဘၵ်. လၤခံတနံၤနပာ်လီၤကျိးဖိလၤအဆၵ်အိၵ် အဂီၢ်သ့လီၤ.”

ဖဲတၵ်လီၵ်အံၤကအိၵ်ဝဲဃုန့ၵ်နကွၵ်တၵ်ကိၵ်အသဟီၵ်ဒီးကွၵ်ဆိ, အဆူၵ်အဒံးမ့ၵ်ဂ့ၤက စီဒီန့ၵ်နထူးကွံာ်မ့ၵ်အူသ့လီၤ. ဖဲအဆၤကတီၢ် အံၤနမ့ၵ်သးကွံာ်အလီၵ်လၤအသီတခိနဘၵ်ကွၵ်လၤဂီၤမ့ၵ်တမ့ၵ်မ့ၵ်န့ၵ် လီၤ. ဆိဖိန့ၵ်အိၵ်လၤမ့ၵ်ကိၵ်ဒၤပူၤလွံၵ်ဆံယဲၵ်သီဒီးအဆူၵ် ပှဲၤဂ့ၤလီၤ. တနီၤသၤဆံဃိးသီဒီးနကွၵ်အဆူၵ်မ့ၵ်ပှဲၤဂ့ၤထူးကွံာ်မ့ၵ် အူသ့ဝဲလီၤ.

“အခါဝဲအံၤဆိဖိတဖၣ်နနီၤဖးအမိၣ်အဖါဘၣ်လံအယိနကဘၣ်နီၤဖးဝံၤပၣ်က့ၤလၢဆိမိၣ်အလီၢ်ဆိဖါအလီၢ်ဝံၤနဆိတလဲအဆၣ်အိၣ်ကယိကယိသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.”

လုထူစံး, “တံ, တၢ်လၢဆိမိၣ်န့ၣ်ဆိဖါမ့ၢ်တအိၣ်အဒံၣ်လီၤစ့ၤသ့ဒါ.” တံတိတိစံးဆါ, “ဆိမိၣ်န့ၣ်တုၤအပွဲၤထီၣ်ယဲၢ်လါလံန့ၣ်အဒံၣ်အိၣ်ထီၣ်လၢအဟၢဖၢပူၤဒၣ်တၢ်လီၤ, ဆိဖါအိၣ်တအိၣ်တဘၣ်ဃးဘၣ်. ဆိမိၣ်ဒံၣ်သ့အဆၢကတီၢ်သုဘၣ်မၤန့ၣ်အိၤအဒံၣ်တၢ်လၢဆိမိၣ်ဃုဘ့ၣ်အတၢတဖျၢၣ်လၢဝဲလီၤ. တၢ်လၢဆိန့ၣ်အါတက့ၢ်ဒံၣ်လၢဂီၤခိအိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲအယိနဘၣ်ထၢဆိဒံၣ်တနံၤဒံၣ်ဘျီန့ၣ်လီၤ. ဆိမိၣ်ဒံၣ်အဆၢကတီၢ်အံၤတၢ်ကဘၣ်ဘျီဝဲလီၤ. သၣ်မံယီၤ, ထွံၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်ဟဲမၤဖးဆိမိၣ်န့ၣ်အဒံၣ်လၢကဘၣ်ပုၤထီၣ်ချ့ချ့န့ၣ်စဲၤခဲကွံၣ်ဝဲမ့တမ့ၢ်လီၤသးကွံၣ်ဝဲဒီးအဒံၣ်တကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်လၢအယိဆိမိၣ်မ့ၢ်ဖးအါစုအါဘျီန့ၣ်ဆိဒံၣ်လီၤစ့ၤဝဲဒၣ်အယိသုဘၣ်ပလီၢ်သုသးန့ၣ်လီၤ. ဖဲဆိဒံၣ်အခုခါန့ၣ်တၢ်ကပီၤကဘၣ်အိၣ်ဝဲတနံၤတဆံလွံၢ်န့ၣ်ရံၣ်လီၤ. ဒ်သီးတၢ်ကပီၤကဂ့ၤဝဲအဂီၢ်န့ၣ်အလီၢ်အကျဲကဘၣ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်လီၤကဒုန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၢ်ခါဖဲနံၤမ့ၢ်န့ၣ်ထီဒီးတၢ်စ့ၤခါဖဲတၢ်ကပီၤစ့ၤဝဲန့ၣ်လီၤမ့ၢ်အိၣ်တခိနမၤကပီၤန့ၣ်အိၤသ့လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢမ့ၢ်အူတအိၣ်အလီၢ်န့ၣ်ကပီၤတၢ်တမံၤမံၤသ့ဝဲ, ဟါယဲၢ်န့ၣ်ရံၣ်တုၤမုၢ်ဝါသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲနဆိတလဲတၢ်အိၣ်န့ၣ်ဆိဒံၣ်စ့ၤလီၤဝဲသ့စ့ၢ်ကိးအယိနဘၣ်ကျဲၣ်ကျိအဆၣ်သိဒီးအလီၢ်လံၤတစဲးဘၣ်တစဲးန့ၣ်လီၤ.”

နီၵ်လုဝါ, “ခဲအံၤအန့ၣ်ရံၣ်တဆံၣ်ဘၣ်လံ, ဖါတံၢ်တိကအဲၣ်ဒီးမံလံ.
အဃိပကက့ၤဟံၣ်စၢၤဒီးဟဲခဲဂီၤလၢဟါကဒီးန့ၣ်လီၤ.”

ကိးကဒဲးဆၢဂ့ၤဖါတံၢ်တိတိ, “န့ၤလၢအဂ့ၤ.”
ဖါတံၢ်တိစံးဆၢ, “န့ၤလၢအဂ့ၤကိးကဒဲး,” န့ၣ်လီၤ.

မၤကဒီးတနံၤလၢဟါဃုန့ၣ်ရံၣ်စီၤလုထု, ဖါဘီမဲ, နီၵ်လုဝါသၢဂ့ၤ
ဟဲကိးကဒီးအသကိးမုၢ်ဂၢ်ဒါအဲၣ်တဂ့ၤလီၤ. ဆၢဂ့ၤဆၢဝါလိာ်အ
သးဝံၤဆ့ၣ်နီၤတဲသကိးတၢ်ဒီးဖါတံၢ်တိတိဖဲဆိကရၢအခါလါကပီၤ
လီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖါတံဂ်တိတိစးထီဉ်တဂ်ကတိ၊ “တဟါအံယအဲဉ်ဒီးတဲဘဉ်သု ဆိမိဂ်ဒံဉ်တဖဉ်အဂုဂ်ဒံအံလီ၊ တဂ်လၢဆိမိဂ်န့ဉ်တုဒံဉ်ဝဲပဲထီဉ် တနံဉ်န့ဉ်အိဉ်ဘးဝဲတစိဂ်ဖိလီ၊ ဖဲန့ဉ်နထံဉ်အဆူဉ်လီထဲး၊ အမဲဂ် လီဆူဒိဉ်တဂ်လၢအန့ဉ်လီ၊ အဝဲအံယံဉ်တလါတလါဘျဉ်မး ဒံဉ်ကဒါက့လီ၊ အဆဉ်အိဉ်မ့ဂ်တဂ့မ့တမ့ဂ်တဂ်ဆူးတဂ်ဆါမ့ဂ် ဘဉ်အီမ့ဂ်ဂ့ယံဉ်တုလၢခံလါဘျဉ်မးဒံဉ်ကဒါက့လီ၊ မ့မ့ဂ် ဆိလၢပုၤဘုဉ်အီလၢမုဂ်ကျိၤဝဲကွၢ်လၢတဂ်ဆါတဂ်ပုၤအဂီၢ်န့ဉ်မ့ဂ် လၢတဂ်ကတံဉ်ကတိအဆဉ်အိဉ်ဂ့ၤဂ့ၤအဃိတလါတပဲဘဉ်တဆံ ယံၤသီဘျဉ်ဒီးဒံဉ်ကဒါန့ဉ်လီ၊ ဆိမိဂ်တနီၤတနွံဘျဉ်ဒီးဒံဉ်ကဒါ အဃိဆိမိဂ်တနီၤတနံဉ်န့ဉ်အဒံဉ်ထီဉ်ဘးသၢကယၤသၢဆံတုၤသၢက ယၤလွံၤဆံအိဉ်ဝဲလီ၊”

နီၤဒါအဲဉ်, “ဖါတံဂ်တိတဲဘဉ်ပုၤဆိမိဂ်အဂုဂ်ယနဂ်ပၢဂ်လံ, လၢညါခိ ပမ့ဂ်ထံဉ်ဆိမိဂ်အဆူဉ်လီထဲးန့ဉ်ပုၤတဲပုၤလၢဆိဖါကီၢ်ထဲးအိဉ်ဆိမိဂ် အဆူဉ်လီ၊”

ပုၤနံၤကိးဂၤဒဲးဒီးဖါဘိမဲစံးဝဲ, “နီၤဒါတဂၤဟးတဲတဂ်နါစိလီ၊”

ဖါတံဂ်တိတဲကဒီးဝဲ, “ခဲအံယကဘဉ်တဲသုဘဉ်ဃးတဂ်ကျဲကျိဆိ ဆဉ်အဂုဂ်လီ၊ ဆိဆဉ်န့ဉ်ပဘဉ်မၤအီၤသၢကလုာ်ဒ်အမ့ဂ်ဆိဖိဆံး, ဆိဒိဉ်ထီဉ်သီတချုးမိဂ်ကနီၤဖါကနီၤဒီးဆိမိဂ်ဒံဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီ၊ ဆိဖိ ဆံးမ့ဂ်ဝဲဆိလၢအစးထီဉ်တသီတုၤဃုနွံဃိးနွံအဃိပဘဉ်နီၤဖးလီ၊ အီၤသၢပတီၢ်ဒ်အမ့ဂ်အဆဉ်နီဉ်ဂံၢ်တၢ, အဆဉ်နီဉ်ဂံၢ်ခံ, ဒီးအဆဉ်

နီၣ်ဂံၢ်သၢန့ၣ်လီၤ. လၢဆီဆၢအကျါတၢ်လၢကကဲတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ
တဖၣ်အိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်လၢဆီညၣ်ကအါထီၣ်, အယံကဆိၣ်
အဂီၢ်ဒီးအဒိၣ်အကုကဆိၣ်အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်
အံၤကလၢပွဲၤဝဲအဂီၢ် န့ၣ်တၢ်အဆၢလၢလၢတဖၣ်အံၤလၢပွဲၤဝဲလီၤ.
အယိပနီၤဖးလီၤအဆၢသၢပတီၢ်ဒ်လၢအသိးလီၤ.

ဆီဖိလၢအဆံးတဖၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဂ့ၤဒိၣ်န့ၢ်ဆီလၢအဒိၣ်တဖၣ်
လီၤ.

စီဘီမဲကွါလီဆူဆီအကျါဒီးသံကွါဝဲ, “ပထံာ်ဘဉ်လၢပဆီတဖဉ် တဘျီဘျီဟးစါအိဉ်တၢ်လဉ်ဒီးနီဉ်ဇိမံးဇိစ့ၤစ့ၤကိးအယိဝံသးစူၤ တဲနၢ်ပၢ်ပုၤတဆံးတကွါမိဉ်.”

ဖါတံာ်တိတိစံးဆၢ, “မ့ၢ်ဝဲသၢဉ်, တၢ်ဝဲန့ၢ်ပကိးလၢအဆဉ်သံက စဲၣ်လီၤ. တၢ်လၢအဆဉ်သံကစဲၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်မဲတၢ်မါလၢဆီအိဉ်ဝဲ န့ၢ်, အိဉ်ဝဲဂ့ၤတဖဉ်ကိးကလုာ်အယိကဲထီဉ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ, အတူၢ် တၢ်ဆါန့ၢ်, အမိၢ်လၢအဒံာ်တဖဉ်အဒံာ်ကုဖျါဘီ, ဂီၤ, ဒီးဖျါပုၢ်ဝံၤ တိဉ်ဂ့ၤန့ၢ်လီၤ. ဒ်ပုၤကညိမူလၢတၢ်ဒီးတၢ်လဉ်တဖဉ်အိဉ်ဆူဉ် အိဉ်ချ့အသိးဆီလၢအအိဉ်တၢ်ဒီးတၢ်လဉ်တဖဉ်အိဉ်ဆူဉ်လီၤ ဆီန့ၢ်ဆီလၢအအိဉ်ထဲတၢ်အဆဉ်လၢပုၤကျဲၣ်ကျဲၣ်အိဉ်တဖဉ်န့ၢ်လီၤ. ဆီမိၢ်အဘျဉ်တကယၤန့ၢ်ကိးမုၢ်နံၤနကဘဉ်ဒုးအိဉ်အိဉ်တၢ်ဒီးအသံ ကစဲၣ်တပီၢ်, မ့မ့ၢ်ဆီမိၢ်ဆံးစးထီဉ်ယဲၣ်သီန့ၢ်အဘျဉ်တကယၤအိဉ် ဝဲလၢာ်ဆီဖးဒိဉ်ဃုပူတပူန့ၢ်လီၤ. ဆီဖိယဲၣ်သီန့ၢ်ကြၢၤစးထီဉ်အိဉ် တၢ်ဒီးတၢ်လဉ်အသံကစဲၣ်လီၤ.”

နီၢ်လုၤဝါသံကွါကဒီးဝဲ, “တံၤဧၤ, ပဘုဉ်သ့ဒုၣ်ထဲထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤအ ဆီလီၤဧါ. မ့မ့ၢ်ထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤဆီတခီလဲဉ်.”

ဖါတံာ်တိတိစံးဆၢ, “နဘုဉ်ဆီအကလုာ်ဂၤသ့ကစီဒီဘဉ်ဆဉ်တမ့ၢ် လၢအဝဲသ့ဉ်ဃုအိဉ်အဆဉ်ကဘဉ်ဂ့ၤဂ့ၤဘဉ်ဘဉ်လၢပတၢ်လီၢ်တၢ် ကျဲအံၤအပူၤဘဉ်. ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်အဝဲသ့ဉ်ကမၤန့ၢ်တၢ်ဆါဒီးကဆူး ထီဉ်ဆါထီဉ်လီၤ. အယိအဝဲသ့ဉ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်ကွါထွဲအိဉ်ဂ့ၤဂ့ၤဘဉ်

ဘဉ်တုၤလီၤတီၤလီၤလီၤလီၤ။”

သရၣ်မုၢ်ဒါအဲၣ်စံးဝဲ, “ပဝဲပဆိန့ၣ်ဒိန့ၣ်ညါအဆၣ်ပုၤတလၢၣ်စု
နီတဘုၣ်ဘဉ်. အဆၣ်အိၣ်ဒီးအကစၢ်န့ၣ်ဟးယုအိၣ်ဒၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ်
ဆီလၢတၢ်ဘုၣ်အိၣ်အီၤလၢမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အပတီၢ်တဖၣ်အိၣ်
ဝဲလၢၣ်ဆံးအါဒီးကလၢၣ်တီၢ်ဆံးအါပကဘဉ်ဒွးကွၢ်အီၤလီၤ. တၢ်ဝဲ
န့ၣ်စုလၢၣ်လီၤ။”

ဖါတံၢ်တိတိစံးဝဲဒၣ်, “မ့ၢ်ဝဲသၢၣ်. အဃိယကတဲသုၣ်ဒါအံၤလီၤ. ဆီဖိ
ဖးထီၣ်သီတုၤတလါတခီယုန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်အဆၣ်လၢၣ်တပီၢ်တုၤတပီၢ်
ယဲၢ်ရွဲၤဝဲၤ, စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်တုၤလၢယဲၢ်လါအကတီၢ်တခီအိၣ်အဆၣ်
လၢၣ်ဝဲယဲၢ်ပီၢ်အဃိဆိမိၢ်ပုၢ်လၢအဒံၣ်န့ၣ်စးထီၣ်လၢအဖးထီၣ်တ
သီတုၤလၢအဒံၣ်လီၤတဖျါန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်ဆၣ်လၢၣ်ဝဲယုပီၢ်ဘျဲၣ်ယုပီၢ်
ယဲၢ်ရွဲၤန့ၣ်လီၤ. ဆီမိၢ်ပုၢ်လၢအဒံၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကဒံၣ်တပူၤဃီကိး
နံၤအဂီၢ်ကဘဉ်အိၣ်အဆၣ်တသီနွံဘးတုၤအစီၤဃိးဘးန့ၣ်လီၤ. သု
ကွၢ်လၢတၢ်ဂီၤအပူၤန့ၣ်တၢ်လၢဆီမိၢ်တဘုၣ်အပတီၢ်ထီၣ်ဘးတ
ထီၣ်ဘးပဘဉ်ထီၣ်ကွၢ်အခံပူၤလၢပစုမုၢ်န့ၣ်လီၤ။”

ဖါတံၢ်တိထူးထီၣ်ဒုးန့ၣ်တၢ်ဂီၤဝဲၤတဲကဒီးဝဲ, “ယအဲၣ်ဒီးတဲဘဉ်
သုဘဉ်ဃးတၢ်မၤကွၢ်ဆီအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ။”

စီးဘိမဲသံကွပ်ဝဲ, “တၢ်လၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤအဆိလၢပညိၣ်န့ၢ်ကိးဆိကီၤ
လၢန့ၣ်ပွဲၤလၢမးဒံၣ်ဝဲလဲၣ်.”

ဖါတံၢ်တိတဲဆာဝဲ, “ပဝဲပဆိလၢဟံၣ်တဖၣ်အသးမ့ၢ်အိၣ်နွံလၢပိး
လၢမးအစီၤအိၣ်ဝဲနွံၣ်ဒီးဆိလၢအဒိၣ်အကလုာ်န့ၣ်အိၣ်ပိးၣ်တူၤ
တပီၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဒံၣ်ဖဲန့ၣ်အခါလီၤ. အဒံၣ်မ့ၢ်အိၣ်တဆံယဲၢ်တူၤ

တဆံဃ်းဖျါဒီးဟုဝဲ, ဟုဝဲဝံကွါအဖိလီၤ. မ့မ့ဆီဖါတဖၣ်အသး
အနံၣ်ဝဲန့ၣ်ဆီလၢအဆံးအကလုာ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲနွံၣ်တူၤတပီၣ်ဘျဲဝံၤ
ဆီလၢအဒိၣ်အကလုာ်တခီဆီဖါကီၢ်နွံလၢဃိးလၢတဘျီအိၣ်တပီၣ်
တရွဲၤတူၤလၢတပီၣ်သၢရွဲၤန့ၣ်လီၤ. ပဆီလၢပဟံၣ်တဖၣ်ညီန့ၣ်ပိာ်
အမိၢ်အခံတူၤလၢခံလၢဘျဲၣ်သၢလၢမးအမိၢ်မ့ၢ်ဒိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟးဖးအ
မိၢ်အခါအစီၤအိၣ်ဝဲခံရွဲၤတူၤခံရွဲၤယဲၣ်ဘးန့ၣ်လီၤ. ဆီအကလုာ်ဆံးဒိ
ဆီကအဲအကလုာ်န့ၣ်ဆံးဒီးဟးဖးအမိၢ်ဖဲတလၢတခီခံလၢန့ၣ်လီၤ.
ဆီကီၤလၢတဖၣ်အိၣ်ဝဲအဆံး, အဒိၣ်, အဒိၣ်ဆီအဒိၣ်ဖျဲးအက
လုာ်ကလုာ်လီၤ. ဆီလၢအဆံးဒီးအဆီတဖၣ်လွံၣ်လၢတခီယဲၣ်လၢ
ဒိၣ်ဝဲဒီးဆီလၢအဒိၣ်တဖၣ်လွံၣ်လၢတခီယဲၣ်လၢဒိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.”

စီၤလုထူသံကွါဝဲဖါတံၢ်တိ, “တၢ်လၢဆီကီၤလၢန့ၣ်ဟုဝဲသ့ၣ်.
ကတိဒ်သိးပဆီလၢဟံၣ်စ့ၢ်ကိးဧါ.”

ဖါတံၢ်တိတိစံးဝဲဒၣ်, “တဒ်သိးဘၣ်. တၢ်လၢပဘျီဆီအါအါဂီၢ်
ဂီၢ်န့ၣ်လၢအခိၣ်ထံးလံၤလံၤပဟံၣ်လီၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤခံကလုာ်သၢ
ကလုာ်လီၤ. တၢတကလုာ်ပဘျီဆီလၢပကအိၣ်အညၣ်န့ၣ်အ
ဆၣ်တကလုာ်ဒီးဆီလၢကဒိၣ်ချူချူအညၣ်ကအါကဂီၢ်လီၤ. ခံကလုာ်
တကလုာ်ပဘျီလၢကဒိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပဒုးအိၣ်အဆၣ်လၢအဒိၣ်က
အါ, အကူအတီၣ်အဂီၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ်သၢကလုာ်တကလုာ်တခီ
ပဘျီန့ၣ်အဒိၣ်လၢပကဒုးဟုအဂီၢ်လီၤ. ဆီမိၢ်လၢပဒုးဟုအီၤအဒိၣ်
န့ၣ်ပဟံၣ်ဃုာ်ဒီးဆီဖါလၢဆီမိၢ် တဆံဆီဖါတဘျီတူၤခံဘျီလီၤ.
ဆီတဖၣ်ဒ်အန့ဆၢၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒိၣ်လီၤဝံၤကတိစ့ၢ်ကိးဧါ. ဘၣ်ဆၣ်

ကတိစ့ၤဝဲ, တနီၤတကတိဒ်လဲၣ်ဘၣ်. လၢပကဒုးဟုဖးအိၤတခီ
အါတက့ၢ်ပုၤသူစဲးလၢအဒုးဟုဖးဆီဒ်ဒီးဆီမိၢ်တခီပုၤတမၤဟု
ဖးဘၣ်. တၢ်ဘုၣ်ဆီအလီၢ်တနီၤမၤကွၢ်ဝဲလၢဆီမိၢ်ဟုန့ၣ်အိၣ်စ့ၢ်
ကိးဝဲဘၣ်ဆၣ်တအိၣ်အါဘၣ်.”

သရၣ်မုၢ်ဒါအဲၣ်ကွၢ်လီၤဖါတံၢ်တိအဆီအကရၢၢ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲ,
“ဖါတံၢ်နတဲယုၤပုၤ, နသိၣ်လိပုၤဆီအဂ့ၢ်ဒုပဘုၣ်ဆီသ့လံ. ဘၣ်
ဆၣ်ဆီမ့ၢ်ဆူးမ့ၢ်ဆါပကယါဘျါကတဲၣ်ကတိၤအိၤဒ်လဲၣ်.”

ဖါတံၢ်တိတိက့ၤန့ၢ်လီၤဆူအဒၤပုၤဟဲထုးထီၣ်အလံာ်တဘျီဒီးတဲဝဲ,
“ဆိအတၢ်ဆါန့ၢ်ပနီၤဖးအီၤခံကလုာ်လီၤ. တၢ်တကလုာ်န့ၢ်မ့ၢ်တၢ်
ဆါဘၣ်ကံၤတၢ်သ့ဒီးအဝဲတကလုာ်မ့ၢ်တၢ်ဆါလၢတကူတကံၤ
တၢ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဆါလၢအဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤတၢ်န့ၢ်မၤသံဆိချ့
ဒီးအါဝဲဘၣ်ဆၣ်, မ့မ့ၢ်ဆိလၢအတဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤတၢ်ဘၣ်န့ၢ်န့ၢ်န့ၢ်
ဘျါအီၤချ့ဒီးကမၤဖျိၣ်န့ၢ်အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်. တၢ်အကါဒိၣ်က
တၢ်တဒိသ့ဘၣ်တ့တၢ်အလီၢ်လၢအယံၤဒီးဆိကရၢတဖဲဖိတဖျါ
လီၤ. ဝဲဆိဆါထီၣ်န့ၢ်ဆိလၢအဆါတဖၣ်လၢသုယါအီၤတချ့းတ
န့ၢ်တဖၣ်ပာ်လီၤဆိကွံာ်အီၤအချ့ကတၢ်တက့ၢ်. တုၤလီၤလၢအနး
ကဲာ်ဆိးတဒိအဂ့ၤကတၢ်မၤသံဒီးဒွဲၣ်အူကွံာ်လၢမ့ၢ်အူန့ၢ်လီၤ.”

ဖါတံၢ်တိတဲကဒီးဝဲ, “ပုၤသးပုၤတဲဝဲဒၣ်တၢ်ပလီၢ်ဂ့ၤန့ၢ်တၢ်အူ
အယိယကတဲသုဒ်အံၤလီၤ. တၢ်ဆါမ့ၢ်ကဲထီၣ်လံန့ၢ်ဘၣ်ကူ
တၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, တဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤတၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤဆိလၢအဘၣ်တၢ် ဆါလံန့ၢ်
ကဂ့ၤကဝါတအိၣ်ဝဲလၢဘၣ်. အယိအဂ့ၤကတၢ်မ့ၢ်တၢ်ပလီၢ်ပဒိ
ဒ်သိးတၢ်ဆါသုတဘၣ်ဆိန့ၢ်အဂ့ၤကတၢ်န့ၢ်လီၤ.”

vm wll261om;lluuar6llupllvm;/

စကားချီး

ဤစာအုပ်ငယ်သည်ကျေးလက်ဒေသရှိ ကြက်မွေးမြူရေး၌စိတ်ပါဝင်စားသောအရပ်သူအရပ်သားတို့ သိရှိနားလည်ပြီးကြက်ငယ်များမွေးမြူရာတွင် မည်ကဲ့သို့စောင့်ရှောက်လုပ်ကိုင်ရမည်ကို လွယ်ကူစွာဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ရန်အတွက် ပုံပြင်ကလေးပမာ ပြုစုရေးသားထားပါသည်။

မွေးမြူရေးနှင့်ဆိုင်သော ပညာရပ်တရပ်အနေနှင့်ပြည့်စုံပြီးအဆင့်မြင့်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ကြက်မွေးမြူရာ၌အခြေခံသဘောလောကသာ မိသားစုတစ်စု၏လက်စွဲလမ်းညွှန်အဆင့်ဖြင့်သာရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ကျနုပ်တို့ကျေးရွာပြည်သူများအနေနှင့် အိမ်ထောင်စုသာယာရေးနှင့် ဖူလုံမှုအတွက်အထောက်အကူ တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်စေလျက်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးသာယာမှုရရှိရေးကို မျှော်မှန်းကာရေးသားရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ နိုးကြားသောအနေဖြင့်ဘဝတက်လမ်းအတွက်တက်လှမ်းကြစို့။

ပန်းချီ — Gordon and friends

ထုတ်ဝေသူ — Drum Publication Group

ငါး ခုံးမရွာမှာဦးလေးတိုးတိုးတစ်ယောက်ကြက်မွေးမြူ
ရေးလုပ်ငန်းအောင်မြင်နေကြောင်းကြော်ကြားတဲ့အ
တွက်ဖိုးငမဲနဲ့ဖိုးရွှေဝါနှစ်ယောက် ကြက်မွေးမြူရေးကိုလေ့လာလိုတဲ့
အနေနဲ့ ဦးလေးတိုးတိုးအိမ်ကိုခြေဦးလှည့်ခဲ့ကြတယ်။

“မင်္ဂလာပါဦးလေးတိုး” ဟုဖိုးရွှေဝါကဦးတိုးတိုးကိုနှုတ်ဆက်သလို
ဦးတိုးတိုးကလည်း “မင်္ဂလာပါငါ့တူတို့” လို့သူတို့ကိုပြန်နှုတ်ဆက်
အပြီးမှာ “မင်းတို့နှစ်ယောက်တယ်အလာထူးပါလား၊ ငါနဲ့ဘာများ
အထူးကိစ္စရှိသတုံး” လို့ဆိုပြီးသူတို့နှစ်ယောက်ကိုပြန်မေးလိုက်
တယ်။

“ဒီလိုပါဦးရဲ့၊ ကျွန်တော်တို့ဟာထမင်းစားလဲဟင်းမရှိ၊ ဝယ်ဘို့လဲ
ပိုက်ဆံမပေါတဲ့အတွက် ကြက်မွေးမြူရေးပညာကိုဦးလေးဆီမှာ
လေ့လာဘို့အတွက်လာကြတာပါဦးလေး” ဆိုပြီးဦးတိုးတိုးကို ဖိုးငမဲ
ကပြန်ပြောတယ်။

ဦးတိုးတိုးက “ကောင်းပြီး ငါပြောပြရင်မင်းနားထောင်နိုင်ပါ့မလား
တစ်ရက်ကိုနည်းနည်းပြောပြမယ်လေ၊ တစ်ခါတည်းပြောရင်မင်း
တို့လည်း နားမထောင်နိုင်ဘူး၊ ငါလည်းမောမယ်။ ဒါကအသာထား
ပါ၊ ငါ့ကြက် တွေရေလည်းမသောက်ရ၊ အစာလည်းမစားရငတ်လို့
သေကုန်မယ်” လို့ပြန်ပြောတယ်။

“အချိန်ကကုန်မယ်လေ၊ ကျွန်တော်တို့ကကျောင်းလာတက်ယင်းနဲ့ လာတာသိပ်လာနိုင်တယ်။ ဦးလေးကအချိန်ပေးနိုင်ဖို့နဲ့ ပြောနိုင်ဖို့ ဘဲလိုတယ်” လို့နှစ်ယောက်သားပြန်ပြောကြတယ်။

ဦးလေးတိုးတိုးလည်းဆေးတံကြီးခေါက်ပြီး “ကောင်းပြီပထမဦးဆုံးအနေနဲ့ အဓိကအကြောင်းကိုနဲ့ပြောပြမယ်။ တစ်အချက် အားဖြင့် မင်းတို့ဝင်ငွေတိုးလာမယ်ဆိုပါတော့” “ငွေများလာတာ အသားထားပါဦး၊ ဟင်းဝဝစားရတို့ကအဓိကပါဦးလေး” ဆိုပြီးဖိုးရွှေဝါကကြားဖြတ်ပြောလိုက်တယ်။

ဦးလေးတိုးတိုးက “အိမ်မှာဟင်းစားဘို့အတွက်မွေးမယ်ဆိုရင်အကောင်းဆုံးကအရပ်ကြက်တွေမွေးဘို့သင့်တယ်။ ကြည့်ရှုရတာလဲ လွယ်ကူပြီးသက်သာတယ်။ ပထမဦးဆုံးအနေနဲ့အမငါးကောင် အထီးတစ်ကောင်ဆိုရင်လုံလောက်ပါပြီ။ ခြောက်လကျော်သွား တာနဲ့တစ်လမှာဟင်းငါးခါလောက်အဝစားရမယ်။”

နောက်တစ်ရက်မနက်ပိုင်းမှာဖိုးငမဲနဲ့ဖိုးရွှေဝါတို့နှစ်ယောက်သာမကဘဲမလေးဖြူတစ်ယောက်ပါတိုးလာတယ်။ သူတို့ရောက်လာတဲ့အခါမှာ ဦးလေးတိုးတိုးကြက်စာကြွေးနေတာတွေပြီး “မင်္ဂလာပါ” လို့တစ်ပြိုင်နက်ဆိုကြတာနဲ့။ ဝုန်းကနဲကြက်တွေ လန့်တဲ့အခါ ဦးတိုးတိုးမျက်လုံးနှစ်လုံးပြုတ်ကျလှမတတ်လူငယ်သုံးယောက်ကိုကြည့်ပြီးနောက် “ဒါလဲသင်ခန်းစာတစ်ခုပဲကွ။ ကြက်ဆိုတာလန့်လို့မရဘူး၊ သေတတ်တယ်။ မသေရင်လဲဥတဲ့ကြက်မဆိုရင်ဥတန့်သွား တတ်တယ်။”

တောင်းတောင်းပန်ပန်နဲ့ဖိုးငမဲက “သည်းခံပါဦးလေး ကျွန်တော်တို့ မသိလို့ဒီလိုဖြစ်တာအားကြီးဝမ်းနည်းတယ်။ နောက်ဆိုရင်ဒီလို မဖြစ်စေရဘူး” လို့ဦးလေးတိုးတိုးကိုတောင်းပန်ရှာတယ်။

“ကိစ္စမရှိဘူး” ဆိုပြီးဦးလေးတိုးတိုးစကားပြန်စကား “ဒီနေ့မင်းတို့ အဖော်တစ်ဦး တိုးလာတာမြင်တော့ ငါတော်တော်လေးဝမ်းသာ တယ်” လို့ပြောပြီးနောက် “တကယ်လို့မင်းတို့အနေနဲ့အိမ်မှာဘဲ

ကြက်ကိုဘဲမွေးမယ်ဆိုရင်ခြေတံမြင့်တဲ့အိမ်မျိုးအတွက်အိမ်အောက်မှာ ပဲကြက်ခြံလုပ်နိုင်တယ်။ ဒါမှမဟုတ်၊ စပါးကျိုရိုရင်စပါးကျိုကို အဖြီချ ပြီးကြက်ခြံလုပ်နိုင်ပါတယ်။ ကြက်အိပ်စင်နဲ့ဥာ့စင်လည်း ဆောက် နိုင်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံးကတော့ မဒန်းမကလေးငါးကောင်ခြောက် ကောင်နဲ့ ကြက်ဖငယ်တစ်ကောင်ရှာယူပြီး စမွေးနိုင်ပါတယ်” လို့ဦးတိုး တိုးကရှင်းပြပါတယ်။

မလေးဖြူက “ဦးလေးကျမအဖေက၊ ရာနဲ့ချီပြီးဝယ်ပေးဖို့စိတ်ကူးတယ်။ အဲဒါကျမဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ” လို့မေးတယ်။

“တူမအနေနဲ့အများကြီးမွေးမယ်ဆိုရင်အမျိုးသန့်ပြီး ဥများတဲ့အမျိုးရွေးဝယ်ရမယ်။ မွေးမြူမယ့်နေရာလည်း ရေအလွယ်တကူရဘို့ အစာဝယ်ဘို့နဲ့ သယ်ယူဘို့လွယ်တဲ့ နေရာမျိုးကိုစဉ်းစားထားဘို့လိုတယ်။ ကြက်ခြံအတွက်ဆိုရင်ခေါင်တိုင်ကရှစ်တောင်ထွာ၊ အနိမ့်ဆုံးလက်ခံတိုင်တွေက လေးတောင်ထွာရှိပြီးပါတ်လည်ကာ ထားရမယ်။ အထက်ပိုင်းမှာလေကောင်းကောင်းဝင်ထွက်နိုင်ဖို့နဲ့ အမိုးလုံဖို့လိုတယ်။ တံစက်မြိတ်အစွန်းအနည်းဆုံးတစ်တောင့်ထွာရှိရမယ်။ ဝါးနဲ့ပဲ ဆောက်လို့ဖြစ်နိုင်ပါတယ်” လို့ဦးတိုးတိုးကစိတ် ရှည်လက်ရှည်ရှင်းပြတယ်။

မလေးဖြူဆက်ပြီးမေးတယ်။ “ဦးလေးကြက်ခြံဆိုတာကျမတို့ အိမ်လိုဘဲအခင်းလုပ်ဖို့လိုသေးသလား။”

“အခင်းဆိုတာသုံးမျိုးရှိတယ်။ အခင်းထူ၊ အခင်းကြဲနှင့်အခင်းထူ အခင်းကြဲနှစ်မျိုးပေါင်းဆိုတာရှိတယ်။ အခင်းထူဆိုတာမြေကြီးညှိပြီး အပေါ်မှာစပါးခွံ သို့မဟုတ် လွှစာမှုန့်တမိုက်ကျော်ကျော်လောင်းချ တာ ကိုခေါ်တယ်။ အခင်းကြမ်းဆိုတာကဝါးကို မစိပ်မကြဲယက် တာဖြစ်တယ်။ ကြက်ခြေမကျံအောင်နဲ့ကြက်ချေးလှဲချလို့ရရင် တော် ပြီ။ အခင်းကြဲအခင်းထူနှစ်မျိုးပေါင်းဆိုတာကတော့ အခင်းရဲ့ငါး ပုံ သုံးပုံကိုဝါးဖြစ်စေ၊ သစ်ဖြစ်စေကြမ်းပြင်လိုကြဲကြဲယက်လုပ်ပြီး ကျန်ငါးပုံနှစ်ပုံကို မြေကြီး ပဲထားရတယ်။ အခင်းရဲ့အမြင့် ကနှစ် တောင်ဆိုရင်ရပါပြီ” လို့ဦး လေးတိုးရှင်းပြပေးတယ်။

“ကြက်ခြံကိုအရွယ်အစားအားဖြင့် ဘယ်လောက်ဆောက်ရမလဲ ဆို တာဦးလေးပြောပြပါဦး” လို့ဖိုးရွှေဝါကမေးတဲ့အခါ—

ဦးတိုးတိုးက “ကြက်ခြံကိုအရွယ်သုံးမျိုးထားရှိပြန်တယ်။ ကြက် ကြီးအတွက်ဆိုရင်တစ်ကောင်နှုန်းအပေါ်နှစ်တောင်ပါတ်လည်၊ ကြက်လတ်အတွက်တစ်ကောင်အပေါ်မှာတစ်တောင်ပါတ်လည် ထားပြီးကြက်ငယ်အတွက်တစ်ထွာပါတ်လည်ဆိုရင်လုံလောက်ပါ တယ်။”

“အခုဒီလောက်ပဲပြောထားမယ်လေ၊ မနက်ဖန်ကျတဲ့အခါထပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံပြောပြမယ်၊ လာခဲ့ကြနော်” ဆိုပြီးဦးတိုးတိုးကလူ ငယ်များကိုပြောပြသွားတယ်။

နောက်တစ်ရက်မှာ လူငယ်သုံးယောက်အပြင် အသက်မကြီးမငယ် မိခင်တစ်ယောက်ပါ ပါလာတယ်။ သူမအမည်ကဒေါ်မထွေးတဲ့။ “မင်္ဂလာပါတူ၊ တူမတို့” ဆိုပြီး ဦးလေးတိုးတိုးက ဝမ်းပန်းတသာ ခရီးဦးကြိုလိုက်တယ်။ ဆက်ပြီးတော့၊ “ကောင်းပြီ၊ မင်းတို့လေးဦး ဖြစ်လာလို့ ငါ့မှာကျောင်းသူတစ်ယောက် တိုးလာတာ ဝမ်းသာပါတယ်။ ဒီနေ့မင်းတို့ကို ကြက်ငယ်ကလေးတွေ ဝယ်ယူတဲ့အခါ ဘာတွေ သတိထားစရာ လိုတယ်ဆိုဒါ ပြောပြမယ်” လို့စကားစလိုက်တယ်။

ဆက်ပြီး ဖိုးရွှေဝါက “ဦးလေးပြောတဲ့ ကြက်ကလေးဆိုတာ အသက် ဘယ်လောက်ကြီးတာလဲ” လို့မေးတဲ့အခါမှာ —

ဦးတိုးတိုးက “ကြက်ကလေးဆိုဒါ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီသာ ရှိတဲ့ ပေါက်ခါစကြက်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ကြက်ကလေးပေါက်လာတာနဲ့ ကြက်ဖောက်တဲ့သူက ကြက်မှာထားတဲ့သူတွေကို လာယူဖို့အကြောင်းကြားလိုက်တယ်။ သတိထားရမှာက ကြက်ကလေးတွေ တစ်မျိုးတစ်စားတည်းဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ နောက်တော့ နှုတ်သီး၊ ခြေထောက်က အစအနာရောဂါကင်းစေရမယ်။ ကြက်ကလေးရဲ့ ချက်ကလေးတွေ ကောင်းမွန်ခြောက်သွေ့ရမယ်။ လုံးဝ သွေးမထွက်ပဲ ယောင်တက်တာတွေမရှိရဘူး။ ချက်မကျက်တဲ့ကြက်ကလေးကို လုံးဝမယူနဲ့၊ ကြက်ကလေးရောင်းသူက သူ့ကြက်ကလေးတွေ ချိုးဖြူရောဂါမရှိကြောင်းကိုအာမခံနိုင်ရမယ်။ ကြက်ကလေးဆိုဒါ သုံးရက်အတွင်း အစာမစားလည်း အသက်ရှင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရေကိုတော့ ချက်ချင်းထည့်ပေးရမယ်။ အစာကို နှစ်ဆယ့်လေး သို့မဟုတ် လေးဆယ့်ရှစ်နာရီကျော်မှ ထည့်ပေးပါ။”

ဖိုးငမဲကထပြီး “တစ်ရက်သားကြက်ကလေးတွေအကြောင်း ဦးလေးပြောပြပါလား” လို့တောင်းပန်တဲ့အခါ —

“ကြက်မွေးမြူရေးရဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အချက်တွေအထဲမှာ ဒီအချက်ပါတယ်။ ကြက်ကလေးသွားမယူမှီ နေရာကိုကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမယ်။ နေရာကောင်းမွန်ရမယ်ဆိုတာ သန့်ရှင်းခြောက်သွေ့ပြီး နွေး

နွေး ကလေးရှိအောင် ကြိုတင်ပြုပြင်သွားရမယ်” လို့ ဦးတိုးက စကား စလိုက်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီးဦးတိုးက “အနွေးခါတ်လိုမယ်ဆိုရင်ရေအိုးတစ်လုံး ကိုလက်ညှိုးလောက် အပေါက်လေးတွေဖောက်ပြီး တစ်ပေါက်နဲ့ တစ်ပေါက်လက်တဝါးလောက်ခွာပြီး အများကြီးဖောက်ရမယ်။ ဖောက်တယ်ဆိုတာ အိုးရဲ့အောက်ခြေမှာ သဲထူထူလောင်းထည့်ပြီး နောက် မီးသွေးထည့်ပြီး မီးတောက်မီးခိုးကုန်မှ အပေါ်ကသံပြားနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ အုပ်ဆောင်းကိုအုပ်ချရမယ်။ အိုးအပေါ်တစ်တောင်ထွာ အနေအထားမှာ အုပ်ဆောင်းကိုချိတ်ဆွဲရမယ်။ အိုးအပေါက်ဝကို သံပြားနဲ့ဖုံးအုပ်ထားပါ။ ဒီမီးဟာညအခါမှာ အဆက်မပြတ်တောက် နေရမယ်။ တညလုံးနွေးတဲ့အုပ်ဆောင်း၏ အောက်မှာကြက်က လေး တွေဟာဝပ်နေလိမ့်မယ်။ အုပ်ဆောင်းကို သူတို့ရဲ့ အမေလိုပဲ သဘော ထားပြီးနေကြရှာတယ်” ဟုပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှင်းပြတယ်။

အိပ်ငိုက်နေတဲ့မလေးဖြူက “ပြန်ကြစို့လားကွယ်၊ ဦးလေးတိုးခါး ဆန့်ချင်လုပြီ၊ မနက်ဖန်မှသင်ခန်းစာအသစ်လာတက်ကြမယ်လေး” ဆိုပြီးတဲ့အခါလေးဦးစလုံးတစ်ညီတညွတ်တည်း —

“မင်္ဂလာပါညချမ်းပါဦးလေးတိုး” လို့နှုတ်ဆက်သလို ဦးလေးတိုး လည်းပြန်လည်ပြီး “အားလုံးမင်္ဂလာပါညချမ်းပါပဲ” လို့ပြန်နှုတ် ဆက်လိုက်တယ်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်သုံးဦးလုံးအလုပ်များကြလို့ မလာနိုင်ပဲ ညနေ
မြောက်နာရီခွဲမှ ဦးလေးတိုးဆီကို ရောက်ကြတာနဲ့

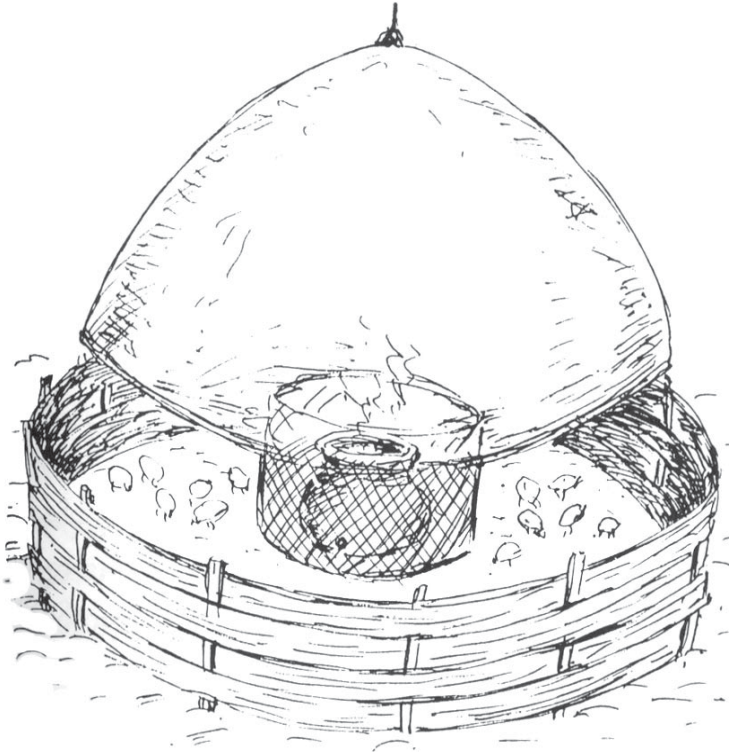
“မင်္ဂလာပါညချမ်းပါဦးလေး” လို့နှုတ်ဆက်လိုက်တယ်။

“မင်္ဂလာပါညချမ်းပါကွယ်” လို့ဦးလေးတိုးကပြန်၍ နှုတ်ဆက်လိုက်
တယ်။

“အဆင်သင့်လိုက်တာကွ၊ ငါ့ကြက်အသစ်ကလေးတွေရောက်
လာလို့ မင်းတို့လည်းလက်တွေ့သင်ကြားရမယ်ကွ” လို့စကားစ
လိုက်တယ်။ သုံးယောက်သားစကားပြောယင်းနဲ့ကြက်ခြံဘက်ကို
ဆက်သွားနေကြတယ်။ ထီးပုံသဏ္ဍာန်ရှိတဲ့ စားပွဲအရွယ်သွပ်
ပြားပုံးအဝိုင်းနှစ်ခုအောက် အကာကလေး နဲ့ ကထားတဲ့ခြံ ကလေး
ထဲမှာ ရှိတဲ့ကြက် ကလေးတွေကို မြင်ရတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဦးလေး
တိုးတိုးရောက်လာပြီး “ဒီညမင်းတို့ကို ကြက်ငယ်ကလေးတွေ
ဘယ်လိုကြည့်ရှုရသလဲ ဆိုတာသင်ပြမယ်။ လုပ်ငန်းအဆင့် နှစ်ခု
ရှိပြန်တယ်။ ဒီအဆင့်ကမီး အပူနဲ့ ကြည့်ရှုတဲ့အဆင့်ဖြစ်ပြီးနောက်
တစ်ဆင့်က ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက် တဲ့ နည်းဖြစ်တယ်။”

ဖိုးရွှေဝါက “ဦးလေးကျွန်တော်တို့ အိမ်ကကြက်ကလေးတွေဟာမိုး
ချုပ်တာနဲ့အမေဖြစ်တဲ့ ကြက်မကြီးအောက်မှာဝင်ပြီးအိပ်တာပဲ။
ဒီအကောင်ကလေးတွေက အိပ်ရမှန်းမသိဘူးလား” လို့မေးတယ်။

ဦးလေးတိုးတိုးက “ဟုတ်တယ်၊ ဟိုမှာကြည့်လေ၊ တချို့တော့ဝမ်း
လျားမောက်ပြီး ချစ်စဘယ်အိပ်နေတယ်လေ။ သူတို့အတွက်ဒီအဖုံး
ကြီးနဲ့ မီးရဲ့အနွေးနွေးခါတ်ဟာအမေသဘောပါပဲ။ ဒါကြောင့်မင်းတို့
ကိုဦးကအပူပေးတဲ့အကြောင်းကို ပြောပြမယ်။ တစ်ရက်ကစပြီး
ရက်သတ္တခုနှစ်ပါတ်ရှစ်ပါတ်အထိ အပူခါတ်ပေးရမယ်။ ဒီအရွယ်
ဟာ သွေးသားနုတဲ့အချိန်ဖြစ်တယ်။ သူတို့ဟာပူတယ်၊ အေးတယ်ဆို
တာ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။ ပူလွန်းရင်မီးဖိုအနား ကခွါပြီးချမ်း
တဲ့အခါမှာ သူ့ဟာသူမီးအနား လာကပ်နေမှာပဲ။ နွေအခါမှာနေအ
ချိန်မီးလျှော့ ပေးတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မီးမထားပဲဖြစ်ဖြစ် ရနိုင်ပေမဲ့ ညအ
ခါမှာ မီးထားရမယ်။ ကြက်ကလေးတွေဟာ ရက်သတ္တများလာ
တာနဲ့ အမျှအမွှေးတွေထူလာတာကို မင်းတို့တွေ့ရမယ်။ သူတို့ရဲ့
ကိုယ်အနွေးများ လာပြီး မီးအပူကိုသိပ်မလို တော့ဘူး။ အဲဒီလိုပဲကြီး
လာတာနဲ့အမျှ နေရာကျယ်ကျယ်လိုလာတဲ့ အတွက်အကာကိုဖြည်း
ဖြည်းတိုးချဲ့ပေးရမယ်။ ရက်သတ္တခြောက်ပါတ်ပြည့်တာနဲ့ ကြက်
ကိုနေရာအသစ်ကိုရွှေ့ရမယ်။”

ဆက်လက်ပြီးမလေးဖြူက “ဦးလေးကျမတို့ကိုကြက်ကြည့်ရှုတဲ့ အကြောင်းရှင်းပြတာဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ကျမတို့လက်တွေ့လုပ် တဲ့အခါအဆင်မပြေဘူးဆိုရင် ဦးကိုလာမေးလို့ရမလား” လို့မေးတဲ့ အခါ—

“လာသာလာခဲ့ပါ။ ငါအားတဲ့အခါမင်းတို့ကိုကူညီဖို့အဆင်သင့်ပါ။ ငါ့ကိုငွေတပြားမှပေးဖို့မလိုပါဘူး။ အခုလိုဦးအနေနဲ့တဆင့်ပြီးတ ဆင့်ပြောပြသွားမယ်” လို့ဦးတိုးတိုးကစေတနာအပြည့်စိတ်ပါ လက်ပါပြန်ပြောပြတယ်။

“ကြက်ကလေးတွေဥခွံကိုဖောက်ပြီးထွက်လာတာနဲ့ မီးအပူအနား မှာရှိစေရမယ်။ တနာရီကျော်မှရေကိုချပေးပါ။ နောက်တစ်ရက် ကျော်မှအစာကိုဖျာဖြစ်စေ၊ အခင်းတခုခုဖြစ်စေအပေါ်နည်းနည်း ပါးပါးဖြူးချပေးပါ။ ဒီအရွယ်ဟာခွက်ထဲကအစာမကောက်တတ် သေးဘူး။ နောက်တစ်ရက်ကျမှအစာခွက်သုံးနိုင်တယ်။

အဲဒီနေရာမှာခြောက်ပါတ်လောက်ပြည့်တဲ့အခါ အမွေးများထူလာရင် မီးဖယ်ပစ်ပါ။ ကြက်ကလေးများဟာ (၄၅) ရက်အရွယ်ဆိုရင်အ မွေးအတောင်ထူလာတတ်တယ်။ တချို့ (၃၈) ရက်နဲ့ဘဲမီးဖယ်လို့ ရနိုင်တယ်။

ဒီအခါမှာကြက်ကလေးတွေကိုအထီးအမခွဲလို့ရတဲ့အချိန်ဖြစ်တဲ့ အတွက် အထီးနဲ့အမကိုနေရာခွဲထားရတော့မယ်။ အစာကိုရုတ် တရက်မပြောင်းရသေးဘဲ ကြက်လတ်စာနဲ့စောစောကမသိမသာ

ရောကြွေးပြီးမှနောက်ကြက်လတ်စာကိုကြွေးရမယ်။”

ဖိုးငမဲက “ဦးလေးတိုး၊ ကြက်မဆိုတာကြက်ဖမရှိရင်ဥလျော့တာ ဥနဲ့တာတို့ရှိတတ်သလား” လို့မေးတဲ့အခါမှာ —

“ကြက်မဆိုတဲ့အမျိုးဟာကြက်ဖမရှိရင်လဲ သူ့အလိုလိုဥတွေ ရှိလာပြီးဥပါတယ်။ မဥဘူးဆိုဒါကြက်ဖနှင့်ဘာမှမဆိုင်ပါဘူး။ ကြက် မတွေဟာငါးလကျော်လာတာနဲ့ဥတည်လာတာပဲ။ ဥချိန်တန်ပြီ ဆိုရင်ကြက်မခြောက်ကောင်အတွက်ဥခြင်းတလုံးစီလုပ် ပေးရမယ်။ ကြက်မတွေဟာမနက်ပိုင်းအများအားဖြင့်ဥတတ်တဲ့ အတွက်တ ရက် ကိုနှစ်ကြိမ်ဥကောက်ရမယ်။ ကြက်မတွေကိုကြောင်၊ ခွေးနှင့် လူတို့ခြောက်လှန့်တဲ့အခါဥမအောင်တော့ပဲ ဥပျက်ခြင်း၊ ဥဆုတ်ခြင်း တို့ဖြစ်တတ်တဲ့အတွက် ကြက်ဥတင်းထား တဲ့နေရာမှာ ဆိတ်ငြိမ်နေ ရန်လိုတယ်။ တနေ့တာအတွင်းအလင်း (၁၄) နာရီလိုတဲ့အတွက် မှောင်တဲ့နေရာ ကိုရှောင်ပါ။ ဥကြက်တွေ စားတဲ့အစာကိုပြောင်း ကွေးချင်ရင် အစာရိုးရိုးနဲ့ကြက်အစာဖြည်းဖြည်းစပ်ယူပြီးမှ ဥကြက် အစာကိုသီးသန့်ကြွေးနိုင်ရင်ပိုကောင်းတယ်” လို့ဆိုပြီးဦးလေး တိုးက ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှင်းပြပေးတယ်။

မလေးဖြူက “အခုဦးလေးတိုးအိပ်ချင်လှပြီလေ၊ ဒို့တတွေပြန်ကြ စို့၊ မနက်ဖန်မှထလာကြတာပေါ့” ဆိုပြီးအဖော်တွေကိုခေါ်လိုက် တဲ့အခါ—

အားလုံးက “မင်္ဂလာပါညချမ်းပါဦး” လို့နှုတ်ဆက်ပြီးပြန်ကြတယ်။

နောက်တနေ့ညနေခြောက်နာရီအချိန်မှာဖိုးငမဲ၊ ဖိုးရွှေဝါ၊ မလေး
ဖြူသုံးယောက်အပြင်လူသစ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ဆရာမမထွေးတစ်
ယောက်ပါခေါ်လာတယ်။ အားလုံးဦးလေးတိုးတိုးနဲ့အတူထိုင်စ
ကားပြောနေကြတုံး လကလေးထိန်ထိန်လင်းလာတယ်။

ဦးလေးတိုးတိုးကစပြီးပြောတာက “ဒီညမင်းတို့ကိုပြောပြချင်တာက ဥနေတဲ့ကြက်မအကြောင်းဖြစ်တယ်။ ကြက်မဆိုတာဥပြီး တစ်နှစ်ပြည့်တဲ့အခါ ခဏဆိုသလိုအနားယူတယ်။ အဲဒီအခါမှာအမွေးအတောင်ကျွတ်ပြီးအရုပ်ဆိုးလာတာကိုမင်းတို့တွေ့ရမယ်။ ဒီလိုအချိန်မျိုးတစ်လပြီးမှပြန်ဥတတ်တယ်။ အစာမကောင်းတာဖြစ်စေ၊ ဒါမှမဟုတ်ဖျားနာမယ်ဆိုရင်နှစ်လအထိနေပြီးမှပြန်ဥတတ်တယ်။ စီးပွားရေးခြံမှာမွေးမြူတဲ့ကြက်တွေမှာတော့ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ အစာကောင်းကောင်းကြွေး၊ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ကြည့်တဲ့အတွက်ဆယ့်လေးငါးရက်အတွင်းပြန်ပြီးဥကြတယ်။ တချို့အင်အားကောင်းတဲ့ကြက်မတွေကျတော့တစ်ပါတ်အတွင်းပြန်ဥတယ်။ ဒီလိုမျိုးကောင်းကြက်မမျိုးဟာတစ်နှစ်အတွင်းဆိုရင် ဥသုံးရာသုံးဆယ်ကသုံးရာလေးဆယ်အထိဥတတ်တယ်။”

ဒေါ်မထွေးက “ဦးလေးတိုးရှင်းပြမှဘဲနားလည်တော့တယ်။ အရင်ကဒီလိုကြက်မအမွေးကျွတ်တာကိုကြက်ဖကြီးကဆိတ်စားတယ်လို့လူကြီးတွေကကျမတို့ကိုပြောပြတယ်” လို့ကြံကြံဖန်ဖန်ပြောတဲ့အခါ အားလုံးကဝါးကနဲရယ်ပြီး “ဒေါ်ထွေးကလဲအရမ်းလျှောက်ပြောနေပြန်ပြီ” လို့ဝိုင်းပြီးပြောကြတော့တယ်။

ဦးလေးတိုးက “နောက်တစ်ချက်ပြောပြတာက ကြက်စာရောစပ်တဲ့အကြောင်းဖြစ်တယ်။ ကြက်စာဆိုတာကြက်အရွယ်သုံးမျိုးခွဲတဲ့အတွက် ကြက်စာသုံးမျိုးရှိတယ်။ ပထမအရွယ်မှာတရက်သားကရက်သတ္တရှစ်ပါတ်အရွယ်လို့ခေါ်တဲ့ကြက်ငယ်၊ ရှစ်ပါတ်မှမဒန်း

အရွယ်ဖြစ်တဲ့ကြက်လတ်နဲ့ ဥကြက်မတို့ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် အစာကိုအစာတစ်၊ အစာနှစ်နဲ့အစာနံပါတ်သုံးဆိုပြီးသုံးမျိုး ရှိတယ်။ ကြက်များအတွက်အရေးကြီးတဲ့အချက်သုံးခုရှိတယ်။ ကြက်စာထဲမှာအာဟာရဖြစ်ပြီး အသားများစေတဲ့ဓါတ်၊ အရိုးသန် မာစေတဲ့ဓါတ်နဲ့ ဥများများ၊ ဥအခွံမာအောင်ဖြစ်စေတဲ့ဓါတ်များ ဆိုပြီးရှိတယ်။ ဒီအာဟာရသုံးမျိုးပြည့်စုံဖို့အတွက် အစာရောစပ် နည်းသုံးမျိုးအခုလိုခြားထားတယ်။”

“ကြက်ငယ်တွေဟာကြက်ကြီးတွေထက်အစာကောင်းဖို့ အရေး ကြီးတယ်။”

ဖိုးရွှေဝါကကြက်တွေကိုစိုက်ကြည့်ပြီး “ဦးလေးတိုးကျွန်တော်တို့ အိမ်ကကြက်တွေက အရွက်တွေကိုလိုက်ပြီး ဆိတ်စားတာကိုတွေ့ရတယ်။ အဲဒါဘာသဘောလဲဆိုတာဦးကျွန်တော်တို့ကိုနဲ့ရှင်းပြပါလား” လို့ဦးတိုးတိုးတောင်းပန်တယ်။

“မှန်တယ်လေ၊ ဒါကိုအစာစိမ်းလို့ခေါ်တယ်။ ဒီအစာစိမ်းဟာခါတ်အမျိုးမျိုးပါတယ်။ ရောဂါခံနိုင်ရည်ရှိစေတဲ့ခါတ်၊ အားအင်၊ အရိုးနဲ့ ဥအရောင်ကောင်းအောင်နဲ့ ဥအခွံထူစေတဲ့ခါတ်ဆိုပြီးသဘာဝကပေးတဲ့အဟာရမျိုးစုံပေါ့လေ။ လူတွေဟာဟင်းသီးဟင်းရွက်နဲ့အသက်ရှင်သလို ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကိုစားတဲ့ကြက်တွေဟာလည်း အခြားကြက်များထက်သန်မာပြီးရောဂါလည်းရှင်းတယ်။ ဥကြက်မအကောင်တစ်ရာမှာတစ်ရက်ကိုအစာစိမ်းတစ်ပိဿာနှုန်းကြွေးရတယ်။ ငါးရက်အထက်ကြက် အကောင်တစ်ရာမှာတစ်ရက်အစာစိမ်းဟာ ဥကြက်မတစ်ရာအစာစိမ်းရဲ့ခြောက်ပုံတစ်ပုံရှိတယ်။ ကြက်ကလေးကျတော့ငါးရက်ရှိပြီဆိုရင် အစာစိမ်းစပြီးကြွေးရမယ်” လို့ဦးလေးတိုးကပြောပြတယ်။

မလေးဖြူက “ဦး၊ ကျမတို့မှာပြည်တွင်းကြက်ပဲမွေးလို့ရမလား။ နိုင်ငံခြားကြက်မကိုရောမမွေးနိုင်ဘူးလား” လို့မေးတဲ့အခါ—

ဦးလေးတိုးက “မွေးနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့နိုင်ငံခြားကြက်တွေက အနာရောဂါခံနိုင်ရည်မရှိဘူး။ အစာလည်းဘဲငါတို့ဒေသခံကြက်လိုရှာမစားတတ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့်နိုင်ငံခြားကြက်ကိုမွေး

တဲ့အခါမှာပိုပြီးဂရုစိုက်ရတယ်၊ ပိုပြီးအပင်ပန်းခံပြီးထိထိရောက်ရောက်ကြည့်ရှုရတယ်” လို့ရှင်းပြတယ်။

ဆရာမမထွေးက “ကျမတို့အိမ်ကြက်တွေဟာသူ့ဟာသူအစာရှာစားတယ်။ တစ်နှစ်လုံးဘာမှမကုန်ဘူး။ ဒီစီးပွားရေးအရမွေးတဲ့ကြက်တွေကအစာဝယ်ကြွေးတာနဲ့ဆေးဘိုးဝါးခန့်ဆိုပိုက်ဆံတော်တော်ကုန်မှာဘဲ အဲဒါတွက်ကြည့်ရမယ်” ဆိုပြီးစကားစလိုက်တယ်။

ဦးတိုးတိုးက “မှန်တာပေါ့ဒါကြောင့်မို့လို့ဦးပြောပြလိုဒါကရက်သားကြက်ငယ်အရွယ်ကနေရက်သတ္တံ့ခြောက်ပါတ်၊ တစ်လခွဲကြက် အရွယ်အထိတစ်ကောင်မှာအစာအလေးချိန်တစ်ပိဿာမှတစ်ပိဿာငါးဆယ်အထိကုန်တယ်။ အဲဒီအရွယ်ကစပြီးငါးလသားအရွယ်အထိတစ်ကောင်ဟာအစာအလေးချိန်ငါးပိဿာ ကုန်တယ်။ ဒါကြောင့်ကြက်တစ်ကောင်ဟာတစ်ရက်ကငါးလဆိုရင်အားလုံးပေါင်းအစာခြောက်ပိဿာကခြောက်ပိဿာခွဲအထိကုန်ပါတယ်။ ဥကြက်မတစ်ကောင်မှာ ဥတဲ့အချိန်ဆိုရင်ကောင်းကောင်းဥနိုင်ဘို့ တစ်ရက်ကိုအစာခုနှစ်ကျပ်သားအထိကြွေးနိုင်ရမယ်။ ဥကြက်မတစ်ကောင်ရဲ့စံချိန်ကိုသိလိုရင် ဖင်ဝကိုလက်နဲ့တိုင်းတဲ့အခါလက်နှစ်လုံးရှိမှစံချိန်မှီတယ်လို့ဆိုတယ်” လို့ပြည့်ပြည့်စုံစုံပြောပြလိုက်တယ်။

ဦးလေးတိုးကကြက်မစစ်ဆေးတဲ့ပုံနှစ်ပုံကိုထုတ်ပြပြီး “ဦးအနေနဲ့ မင်းတို့ကိုကြက်တိုးတက်မှုကိုဘယ်လိုစမ်းသပ်တယ်ဆိုတာပြောပြ လိုတယ်” လို့စကားစပြီး—

“မွေးမြူရေးကြက်၊ ဒါမှမဟုတ်ဗိုကြက်လို့အရပ်ကခေါ်တဲ့ကြက် မျိုးတွေဟာဘယ်နှစ်လကြာမှစဉသလဲ” လို့ဖိုးရွှေဝါကဖြတ်မေး တယ်။

“ငါတို့ရဲ့ပြည်တွင်းကြက်ကခုန်လရစ်လရိုမှသာခုန်ဆယ်သား ရှစ်ဆယ်သားရှိတယ်။ မွေးမြူရေးကြက်မျိုးကဒီလိုမဟုတ်ဘဲ။ အဲဒီအသက်အရွယ်ဆိုရင် ကိုးဆယ်သားတစ်ပိဿာရှိပြီးဥကုန်ပြီ လေ။ နောက်ပြီးတို့ဒေသခံကြက်တွေကဥရှစ်လုံးကနေဆယ့်ငါးလုံး အထိဥပြီးတာနဲ့ဝပ်တယ်။ ဝပ်ပြီးပေါက်တဲ့အခါကလေးကြည့် တာနှစ်လအချိန်ကုန်တယ်။ တချို့သုံးလရှိတယ်။ ကြက်တွေကို ကြည့်ပြန်ရင်လည်းဒေသခံကြက်ဖက ဒီအရွယ်မှာခုန်ဆယ်သား မှ တစ်ပိဿာတစ်ဆယ်ကျပ်သားအထိပဲရှိတယ်။ မွေးမြူရေး ကြက်ကဆိုရင်ဒီရွယ်တူဆိုရင်တစ်ပိဿာတစ်ဆယ်ကသုံးဆယ်ရှိ တယ်။ အရပ်ကြက်ဆိုရင်အမေနဲ့ခွဲတဲ့သုံးလအရွယ်ဆိုရင်သုံးဆယ် သားအထိပဲရှိတယ်။ ကြက်တညင်များဆိုရင် တလခွဲနဲ့အမေနဲ့ခွဲ တယ်။ နိုင်ငံခြားကြက်လို့ခေါ်တဲ့မွေးမြူရေးကြက်မှာလည်း အ သေးစားအကြီးစားရှိတယ်။ အသေးစားမှာလေးလခွဲငါးလနဲ့ ဥ ပြီးအကြီးစားကငါးလခွဲခြောက်လမှာစဉတယ်” လို့ဦးလေးတိုး က ပြည့်ပြည့်စုံစုံပြောပြတယ်။

ဖိုးငမဲက “ဦး မွေးမြူရေးကြက်များဟာကျွန်တော်တို့အိမ်ကြက် တွေလိုဥတတ်တဲ့အခါ၊ ကတော်တတ်သလား” လို့မေးတဲ့အခါ—

ဦးလေးတိုးက “ကွာခြားပါတယ်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးမှာအစီအ စဉ်သုံးပိုက်လောက်အဆင့်ချထားတယ်။ ပထမမှာအသားစား ကြက်ကိုအသားများစေတဲ့အစာကိုကျွေးပြီးထုတ်ရောင်းတယ်။ ဒုတိယအမျိုးကဉ်စားအမျိုးဖြစ်ပြီးဥများဘို့နဲ့ဥခွံထူပြီးအရောင်

လှစေတဲ့ကြက်စာကိုကြွေးတယ်။ တတိယအမျိုးကမျိုးဖောက်
အတွက်ဖြစ်တယ်။ မျိုးအတွက်ကြက်မဆယ်ကောင်အထဲကြက်
ဖတစ်ကောင် သို့မဟုတ် နှစ်ကောင်လောက်ထားရှိပေးရမယ်။
ကြက်များဟာ သူ့သဘာဝအတိုင်းဥတဲ့အခါကတော်ကြတာပေါ့။
ဒါပေမဲ့အိမ်ကြက်မတွေလောက်မကတော်ပဲတချက်နှစ်ချက်
လောက်ဘဲကတော်တာကြားရတာပေါ့။ တချို့ကလုံးဝမကတော်
ဘူး။ ကြက်ဖောက်တာတွေစက်နဲ့ဘဲဖောက်တယ်။ တချို့မွေး
မြူရေးသမားကကြက်မကိုဝပ်ခိုင်းပေမဲ့ကောင်းကောင်းဝပ်တာမရှိ
လို့ အခုအခါမှာမပေးဝပ်တာများပါတယ်။”

ဆရာမမထွေးကဦးလေးတိုးရဲ့ကြက်ခြံထဲကြည့်ပြီး “ဦးလေးအ
နေနဲ့ကျမတို့ကိုသင်ပြလို့မွေးမြူတဲ့အဆင့်တော့တတ်ပါပြီဒါပေမဲ့
ကြက်တွေဖျားနာတဲ့အခါဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာမသိရသေးဘူး”
လို့ပြောလိုက်ပါတယ်။

ဦးလေးတိုးလည်းအခန်းထဲဝင်စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုယူလာပြီး
“ကြက်တို့ရဲ့ရောဂါကိုနှစ်မျိုးနှစ်စားခွဲခြားထားတယ်။ ပထမ
အမျိုးကကူးစက်တတ်တဲ့ရောဂါနဲ့၊ ဒုတိယအမျိုးကမကူးစက်
တတ်တဲ့ရောဂါဆိုပြီးနှစ်မျိုးရှိတယ်။ ကူးစက်တတ်တဲ့ရောဂါဟာ
ကြက် ကိုလျှင်မြန်စွာကူးစက်ပြီးအများအပြားသေစေတတ်တယ်။
မကူးစက်တတ်တဲ့ရောဂါမျိုးဆိုရင်ကုသဘို့အချိန်ရတဲ့အတွက်ဆုံး
ရှုံးမှုများများမဖြစ်နိုင်ဘူး။

အရေးကြီးတာကကြက်ခြံနဲ့ခပ်ဝေးဝေးနေရာမှာနေရာတခုသီး
သန့်လုပ်ထားရမယ်။ ကြက်နာပြီဆိုရင်အဲဒီကြက်နာတွေကိုအဆင်
သင့်ဆောက်လုပ်ထားတဲ့နေရာမှာထားပြီးကုသရမယ်။ ကြက်အ
ကောင်းတွေနဲ့ရောမထားရဘူး။ ကုသလို့မရတဲ့အဆုံးမှာသတ်ပစ်
ပြီးမီးရှို့ပစ်တာအကောင်းဆုံးဘဲ” လို့ဦးလေးတိုးကရှင်းပြရတာ ပေါ့။

ဆက်လက်ပြီးဦးလေးတိုးက “ရှေးလူကြီးစကားရှိတယ်။ ‘ကြိုတင်
ကာကွယ်ခြင်းသည်ကုသခြင်းထက်ကောင်း၏’ ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲ၊
ကြက်ဆိုတာမျိုးဟာကူးစက်တဲ့ရောဂါဖြစ်စေ၊ မကူးစက်တဲ့

ရောဂါဖြစ်စေ၊ ရောဂါဖြစ်ပြီဆိုရင်ကောင်းလာတယ်လို့မရှိဘူး။
အဲဒီတော့အကောင်းဆုံးကရောဂါမဖြစ်အောင်ကျန်းကျန်းမာမာ
နဲ့ရှိဘို့ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်ရင်အကောင်းဆုံးပဲ” ဟုနောက်
ဆုံးပြောပြလေသည်။

